

Министарство просвете и спорта Републике Србије
ДРУШТВО МАТЕМАТИЧАРА СРБИЈЕ
ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА

19.04.2008.

VI РАЗРЕД

1. Ако је $\frac{a}{b} = \frac{1}{20}$, израчунај вредност израза

$$\frac{a}{2b} + \frac{2a}{b} + 90a - 4,5b.$$

2. Одреди цифре a и b ($a \neq b$) тако да број $0, \overline{abab\dots}$ буде једнак нескративом разломку за који је збир имениоца и бројиоца једнак 17.

3. Конструирај троугао ABC ако је познато $a + c = 8\text{cm}$, $\alpha = 60^\circ$ и $\beta = 45^\circ$.

4. Одреди све просте бројеве p , q и r такве да је

$$p \cdot (264q + 4r) = 2008.$$

5. Страница ромба $ABCD$ је 12cm , а $\angle BAD = 60^\circ$. Тачке P и Q су средишта страница BC и CD , редом. Праве AP и AQ секу дијагоналу BD у тачкама M и N . Израчунај дужину дужи MN .

Сваки задатак бодује се са по 20 бодова.

Израда задатака траје 150 минута.

Решење сваког задатка кратко и јасно образложити.

Забрањена је употреба калкулатора и мобилних телефона.

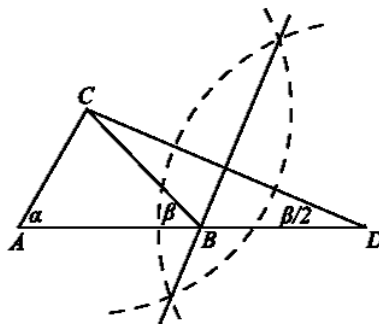
РЕШЕЊА ЗАДАТАКА

VI РАЗРЕД

1. Како је $\frac{a}{b} = \frac{1}{20}$, то је $a = \frac{b}{20}$ (5 бодова). Полазни израз постоје $\frac{1}{2} \cdot \frac{a}{b} + 2 \cdot \frac{a}{b} + 4,5b - 4,5b$ (10 бодова), одакле је вредност полазног израза $\frac{1}{8}$ (5 бодова).

2. Ако је $x = 0, \overline{abab\dots}$, тада је $100x = \overline{ab, abab\dots}$ (2 бола). Из ове две једнакости добијамо да је $99x = \overline{ab}$ (2 бола), односно $x = \frac{\overline{ab}}{99} = \frac{10a + b}{9 \cdot 11}$ (4 бола). Како је збир бројиоца и имениоца несводљивог разломка 17, то мора да $9 \mid 10a + b$ или $11 \mid 10a + b$ (2 бола). Ако $11 \mid 10a + b$ то је $10a + b = 11 \cdot (17 - 9) = 88$, одакле је $a = b = 8$. Међутим, како је $a \neq b$, ово не може бити решење (5 бодова). Ако $9 \mid 10a + b$, то је $10a + b = 9 \cdot (17 - 11) = 54$, одакле је $a = 5$ и $b = 4$ (5 бодова).

3. Нека је дат троугао ABC . Продужимо страницу AB преко темена B за дужину a и добијамо тачку D ($|AD| = a + c$). Троугао CBD је једнакокраки (4 бола) и угао β је његов спољашњи угао, па је $\angle BDC = \frac{\beta}{2}$ (4 бола). Такође, теме B , врх тог троугла, налази се на симетрали странице CD (2 бола). Дакле, прво конструишемо троугао ADC

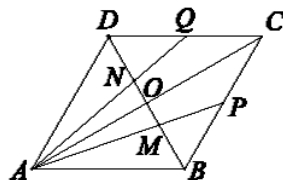

чија је страница $a + c$ и углови α и $\frac{\beta}{2}$, чиме добијамо темена A и C (5 бодова), а у пресеку симетрале дужи CD и AD добијамо и теме B (5 бодова).

4. $4p \cdot (66q + r) = 2008$; $p \cdot (66q + r) = 502 = 2 \cdot 251$ (4 бола); Како је $66q + r > 2$, то је $p = 2$ и $66q + r = 251$ (4 бола). Из $66q < 251$,

имамо $q < 4$ (**4 бода**). За $q = 2$ је $r = 119 = 7 \cdot 17$ па ово не може бити решење (**4 бода**), а за $q = 3$ је $r = 53$ што је и решење задатка (**4 бода**).

5.

Троугао ABD је једнакостраничан ($\angle BAD = 60^\circ$ и $BA = AD$) па је $BD = 12\text{cm}$ (**3 бода**). Означимо пресечну тачку дијагонала са O . Тада је $BO = 6\text{cm}$. Тачка M је тежиште троугла ABC (**5 бодова**) (пресек тежишних дужи AP и BO). Како тежиште дели тежишну дуж у односу $2 : 1$, то је $OM = \frac{1}{3}BO = 2\text{cm}$ (**5 бодова**). Аналогно, N је тежиште троугла ACD , и $NO = 2\text{cm}$ (**2 бода**). Дакле, $MN = MO + NO = 4\text{cm}$ (**5 бодова**).